

Zorgen om uitvoering maatregelen Kaderrichtlijn Water

Op een bijeenkomst bij Waterschap Brabantse Delta in Breda eind vorig jaar sprak een groep waterbeheerders haar zorg uit over de herprioritering van KRW-maatregelen. De nationale overheid bezuinigt op KRW-gerelateerde maatregelen. Ook op lokaal niveau is sprake van herprioritering. Goede afstemming zal nodig zijn om samenhang tussen de maatregelen te waarborgen en een zo goed mogelijk resultaat te boeken.

De bijeenkomst in Breda maakte deel uit van het onderzoeksproject i-Five, dat zich richtte op de implementatie van de Kaderrichtlijn Water in Duitsland, Frankrijk en Nederland tot en met 2009. De deelnemende partijen (Cemagref, Seeconsult en de Technische Universiteit Delft) hebben zich vooral gericht op drie innovaties die de implementatie van de KRW beoogden te ondersteunen. Voor Nederland was dat de KRW-Verkenner. De twaalf deelnemers aan de bijeenkomst werken bij provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat en zijn of waren betrokken bij de implementatie van de KRW.

De uitvoering van de KRW-maatregelen blijkt alle aandacht op te eisen; de volgende ronde van plannen maken heeft nog geen prioriteit. De deelnemers gaven aan dat zij in de uitvoeringsfase het verantwoordelijkheidsgevoel voor de uitvoering van de kaderrichtlijn op alle niveaus zien weggebben. De economische crisis speelt de KRW daarbij parten. Dit blijkt uit het schrappen van een derde van het KRW-budget voor het uitvoeren van maatregelen op nationaal niveau.

Ook op lokaal niveau staan KRW-maatregelen nu ter discussie. De nieuwe besturen van de waterschappen kijken kritisch naar alle uitgaven. De aanleg van ecologische oevers en het herstellen van beken vergen veel

samenwerking met andere partijen. Als de overeengekomen maatregelen uiteindelijk niet uitgevoerd worden, kan dit leiden tot onbegrip en wantrouwen. Dat maakt het voor de toekomst niet makkelijker om steun te vinden voor maatregelen.

Maatregelen op landelijk niveau dragen vaak bij aan het realiseren van doelen op lokaal niveau en vice versa. Daarnaast kunnen maatregelen samen een keten vormen, zoals bij het aanleggen van vispassages. Het heeft weinig zin in een water dat door meerdere waterschappen stroomt, in het ene deel wel en in het andere geen passages aan te leggen. Het schrappen van een geplande vispassage kan in zo'n geval betekenen dat andere beheerders hun doelen niet kunnen halen. De deelnemers riepen op dit soort keuzes open en helder te bespreken en de consequenties van het niet uitvoeren van maatregelen inzichtelijk te maken. De RBO-structuur zou daarvoor te gebruiken zijn. Verder kwam naar voren dat aan het eind van de planfase veelal een nieuw team de plannen oppakt om de maatregelen te gaan uitvoeren. Deze 'nieuwe' mensen zijn vaak niet betrokken geweest bij het planproces en hebben daardoor niet altijd oog voor de met zorg tot stand gekomen compromissen of synergie tussen maatregelen. Het zou volgens de aanwezige directeuren van waterbedrijven zinvol zijn het plan- en uitvoeringsteam in de overgangsfase een tijd

naast elkaar te laten bestaan waarbij ze veel samen optrekken en van elkaars inzichten kunnen profiteren.

De in Duitsland en Frankrijk geïntroduceerde innovaties kunnen niet zomaar in Nederland overgenomen worden. Wel zitten er interessante aspecten aan. De *Gebietskoope-ration* in Duitsland is bijvoorbeeld een overleg waarbij overheidsorganisaties van verschillende niveaus aan tafel zitten met de overige betrokken partijen: branche- of belangenorganisaties en bedrijven. In Nederland is er veelal (maar zeker niet overal) voor gekozen die twee groepen apart te benaderen. Direct overleg kan leiden tot meer begrip voor elkaars belangen en een betere verankering van de genomen besluiten.

De *animateurs* in Frankrijk benaderen het verbeteren van de waterkwaliteit vanuit het verbeteren van de relaties tussen de partijen die invloed hebben op de waterkwaliteit. Ze stimuleren een beter inzicht in het belang van een goede waterkwaliteit en de rol die partijen daarin hebben. Ze bevorderen samenwerking en het nemen van verantwoordelijkheid door alle partijen. Positief is dat ze werken vanuit een bevoegdheid om de waterkwaliteit in de regio te verbeteren en niet vanuit een verplichting om een wet uit te voeren.

Sandra Junier en Erik Mostert (TU Delft)